

Uniwersytet Łódzki
Wydział Nauk o Wychowaniu

Program kształcenia

Kierunek
PEDAGOGIKA SPORTU

studia I stopnia
profil praktyczny

Łódź 2019

1. Nazwa kierunku studiów: PEDAGOGIKA SPORTU

2. Opis kierunku:

Kierunek studiów PEDAGOGIKA SPORTU należy do obszarów kształcenia z zakresie nauk społecznych z elementami kształcenia w obszarze nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Praktyczny profil kształcenia na tym kierunku łączy dwie perspektywy; pedagogiczną, odnoszącą się do istoty wychowania, nauczania i uczenia się oraz znaczenia środowisk wychowawczych w rozwoju człowieka; sportową, koncentrującą się na społeczno-zdrowotnych aspektach aktywności fizycznej

Studia na kierunku PEDAGOGIKA SPORTU są odpowiedzią na nasilające się negatywne procesy, związane z brakiem wystarczającej aktywności fizycznej, które zostały uznane za główny czynnik ryzyka przedwczesnych zgonów i chorób w państwach o wysokim rozwoju gospodarczym. Negatywne skutki braku aktywności fizycznej wraz z ich bezpośrednimi i pośrednimi kosztami gospodarczymi i społecznymi oraz możliwościami ich eliminacji zostały w Krajach Unii Europejskiej udokumentowane . Między innymi jedną z możliwych barier podejmowania aktywności fizycznej oraz wyboru właściwych form aktywności fizycznej jest brak nowoczesnej, doskonale wykształconej kadry – kreatorów (trenerów) promujących zdrowy i aktywny styl życia wśród osób w różnym wieku.

Studia na kierunku PEDAGOGIKA SPORTU w wymiarze teoretycznym i praktycznym odnoszą się do wspomagania działań obejmujących edukacyjne, i prozdrowotne wartości u osób uczestniczących w różnych formach aktywności fizycznej m.in. sporcie rekreacyjnym lub wyczynowym, zajęciach terapii ruchowej niezależnie od miejsca i czasu ich realizacji w ciągu całego życia.

Program studiów obejmuje przedmioty podstawowe dla działań edukacyjnych i wychowawczych, przedmioty praktyki zawodowej związane z teoretycznymi podstawami aktywności sportowej, jego pedagogicznymi i biomedycznymi uwarunkowaniami oraz przedmioty praktyczne z zakresu wybranych form aktywności ruchowej. Znaczący udział mają przedmioty eksponujące uniwersalne wartości aktywności sportowej, wykorzystywane do działań wychowawczych.

3. Pozom studiów: pierwszego stopnia

4. Profil studiów: praktyczny

5. Forma studiów: stacjonarne i niestacjonarne

6. Zasadnicze cele kształcenia:

- Wyposażenie studentów w wiedzę z szerokiego kręgu nauk pedagogicznych biomedycznych, psychologii, nauk o kulturze fizycznej i nauk o zdrowiu, w zakresie pozwalającym na jej efektywne, praktyczne wykorzystanie w praktyce zawodowej.
- Uzyskanie przez studentów wiedzy z zakresu teoretycznych podstaw funkcjonowania sportu jako zjawiska społecznego, w tym: wiedzy z zakresu nauczania czynności ruchowych i kształtowania sprawności fizycznej; wiedzy o zdrowotnym wymiarze aktywności ruchowej.
- Pozyskanie przez studentów umiejętności wykorzystywania nabytej wiedzy w działalności praktycznej związanej ze sportem jako przyszłym obszarem funkcjonowania zawodowego, w tym umiejętności dotyczące organizacji działalności sportowej, umiejętności metodyczne nauczania ruchu i kształtowania sprawności oraz umiejętności wykorzystania posiadanych kompetencji w działalności na rzecz promowania zachowań prozdrowotnych.

- Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności, ukształtowanie przekonań i postaw ukierunkowanych na wykorzystanie posiadanych kompetencji pedagogicznych w działalności na rzecz rozwoju sprawności fizycznej i zdrowia publicznego.

- Rozwój predyspozycji osobowościowych (uzdolnień, zainteresowań i zamiłowań sportowych) pozwalający na pełną identyfikację społeczno-zawodową w obrębie kultury fizycznej, jak również predyspozycji (opartych o umiejętności, potrzeby, cechy wolicjonalne) do podejmowania ciągłej działalności samokształceniowej w obranym kierunku.

7. Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta: licencjat

8. Wskazane możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia absolwenta:

Absolwent studiów pierwszego stopnia pedagogiki sportu uzyskuje kompetencje pedagoga sportu zdolnego do samodzielnej realizacji zadań wychowawczo-zdrowotnych w określonych formach aktywności fizycznej, zajęć z zakresu terapii ruchowej wraz z metodami promującymi zdrowy i aktywny styl życia wśród osób w różnym wieku. W szczególności studia na kierunku PEDAGOGIKA SPORTU stwarzają możliwości zatrudnienia w takich instytucjach jak:

- kluby sportowe
- kluby fitness
- zrzeszenia i stowarzyszenia sportowe
- organizacje dla dzieci i młodzieży
- stowarzyszenia dorosłych
- branża turystyczna
- ośrodki sportowe i rekreacyjne
- placówki rehabilitacyjne
- ośrodki odnowy biologicznej
- kluby i świetlice terenowe: osiedlowe, wiejskie
- domy kultury
- instytucje ukierunkowane na podtrzymanie i poprawę zdrowia
- szkoły podstawowe i ponadpodstawowe w ramach realizacji zajęć pozalekcyjnych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2014 r. poz. 1145) absolwenci studiów I stopnia w zakresie pedagogiki sportu są predestynowani do wykonywania następujących klasyfikowanych zawodów; Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi [3422], Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej [3423], kierownicy do spraw sportu, rekreacji i rozrywki [1431], wychowawca w placówkach oświatowych wsparcia dziennego, wychowawczych i opiekuńczych oraz instytucjach pieczy zastępczej [235914].

9. Określenie ewentualnych wymagań wstępnych, oczekiwanych kompetencji kandydata:

Na kierunek PEDAGOGIKA SPORTU mogą być kwalifikowani kandydaci, którzy mają na świadectwie ukończenia szkoły średniej ocenę z wychowania fizycznego; osoby z przyczyn zdrowotnych zwolnione z wychowania fizycznego nie będą kwalifikowane. Kandydaci powinni posiadać dobry stan zdrowia, umożliwiający zwiększoną aktywność fizyczną.

10. Dziedziny i dyscypliny naukowe do których odnoszą się efekty uczenia się:

a) Na mocy Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 roku w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych

- obszar nauk społecznych - dziedzina nauk społecznych –dyscyplina pedagogika (76%)
- obszar nauk medycznych i nauk o zdrowiu (24%)
 - dziedzina nauk o zdrowiu (5%)
 - dziedzina nauk o kulturze fizycznej (19%)

b) Według Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych;

- dziedzina nauk społecznych (76%) / dyscyplina pedagogika (76%)
- dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu (24,0%) / dyscyplina nauk o kulturze fizycznej (19%) oraz dyscyplina nauk o zdrowiu (5%).

11. Określenie kierunkowych efektów uczenia się: (załącznik nr 1).

12. Efekt uczenia się z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego:

Kod kierunkowy	Efekty kierunkowe dla studiów I stopnia, na kierunku PEDAGOGIKA SPORTU	Odniesienie do charakterystyk pierwszego stopnia dla poziomu 6 PRK
Wiedza. Absolwent zna i rozumie:		
07S-1P_W15	Zna podstawowe przepisy i normy dotyczące własności intelektualnej i prawa autorskiego	P6S_WK

13. Wnioski z analizy zgodności efektów uczenia z potrzebami rynku pracy i otoczenia społecznego, wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów, oraz sprawdzone wzorce międzynarodowe przy jednoczesnym uwzględnieniu specyfiki kierunku:

Założone efekty uczenia się na kierunku PEDAGOGIKA SPORTU są zgodne z potrzebami rynku pracy, albowiem zakładają przygotowanie wysoko wykształconej kadry, która będzie odgrywać istotną rolę w promowaniu zdrowia i aktywności sportowej w środowisku społecznym niezależnie od miejsca i czasu ich realizacji we wszystkich okresach rozwoju człowieka. Efekty uczenia się przypisane do kierunku w istotnym wymiarze wpisują się również w obszar strategii wyrażonej przez instytucje Unii Europejskiej w następujących normatywnych;

- Biała Księga na Temat Sportu, 2007;

- Wytoczne UE dotyczące aktywności fizycznej, 2008;
- Konkluzje Rady z dnia 18 listopada 2010 r. w sprawie roli sportu jako źródła i podstawy aktywnego włączenia społecznego, 2010;
- Konkluzje Rady w sprawie propagowania aktywności fizycznej sprzyjającej zdrowiu, 2012;
- Zalecenia Rady w sprawie propagowania we wszystkich sektorach prozdrowotnej aktywności fizycznej, 2013;
- Konkluzje Rady w sprawie wpływu sportu na gospodarkę UE, a zwłaszcza na walkę z bezrobociem młodzieży i na zwiększanie włączenia społecznego, 2013;
- Konkluzje Rady w sprawie maksymalizowania roli sportu powszechnego w rozwijaniu umiejętności przekrojowych, zwłaszcza wśród młodzieży, 2015;
- Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie na temat roli trenerów w społeczeństwie, 2015.

Ponadto zgodnie z zaleceniami Światowej Organizacji Zdrowia osoby zdrowe, dorosłe (od 18 do 64 roku życia) powinny podejmować wysiłki: • umiarkowane, (≥ 150 min./tydz.) lub • intensywne, (≥ 75 min./tydz.) lub • ekwiwalent kombinacji wysiłków umiarkowanych i intensywnych. Przeprowadzone badania na populacji ludności Polski oraz opracowane dane statystyczne (*m.in. Główny urząd statystyczny „uczestnictwo w sporcie i rekreacji ruchowej w 2016 roku” oraz badania Kantar Public „Poziom aktywności fizycznej Polaków 2017”*) pokazują, że aktywność fizyczna podejmowana w czasie wolnym pozwala **tylko 26% dorosłej populacji Polaków (w wieku 18-69 lat)** spełnić najnowsze zalecenia WHO – dotyczące prozdrowotnej dawki aktywności fizycznej. Z tego względu efekty uczenia się na kierunku PEDAGOGIKA SPORTU nawiązują do innowacyjnych trendów europejskich, wspierających aktywność fizyczną w celu redukcji zmiany niezdrowych nawyków oraz promocji świadomości na temat korzyści – zdrowotnych i wychowawczych - płynących z aktywności fizycznej. Projekty uwzględniają środowisko, zwyczaje oraz uwarunkowania kulturowe każdego kraju, włącznie z opracowanym systemem kształcenia wysoko kwalifikowanych kadr. (Czwarty projekt skonsolidowany, Zatwierdzony przez Grupę Roboczą UE „Sport i Zdrowie”, 25 września 2008 r.).

Z uwagi na przyjęte założenie, iż PEDAGOGIKA SPORTU jest kierunkiem praktycznym, analiza wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów kierunku, będzie realizowana przy uwzględnieniu trzech podstawowych kryteriów:

- przygotowania absolwentów do poruszania się po rynku pracy;
- poziomu i struktury zatrudnialności absolwentów;
- sytuacji zawodowej absolwentów na rynku pracy.

W celu weryfikacji i dokumentowania efektów uczenia się oraz monitorowania karier zawodowych absolwentów kierunku, zostaną wprowadzone procedury zgodne z rozporządzeniem Rektora UŁ:

- monitorowanie będzie odbywało się w ciągu pierwszego roku oraz po upływie 3 lat po ukończeniu studiów;
- Monitorowanie przeprowadzone będzie w formie ankiety rozesłanej drogą elektroniczną do absolwentów pn. „ Monitorowanie karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Łódzkiego”.
- Wyniki badań, sporządzone w formie raportu przez Akademickie Biuro Karier Zawodowych UŁ, będą podstawą do oceny skuteczności kształcenia na kierunku Pedagogika Sportu oraz umożliwią ewentualną nowelizację oferty programowej na tym kierunku.

14. Wskazanie związku studiów z misją uczelni i jej strategią rozwoju:

Program kształcenia na kierunku Pedagogika sportu w pełni odpowiada Misji i Strategii Uniwersytetu Łódzkiego oraz strategii Wydziału Nauk o Wychowaniu. Uruchamiając ten kierunek studiów, Uniwersytet Łódzki - jako jedyny ośrodek akademicki w województwie – zrealizuje potrzeby i strategię Miasta i województwa Łódzkiego. Program realizuje, nowoczesną formę kształcenia kadr kultury fizycznej, zgodną z międzynarodową koncepcją: „Health related fitness” (Sprawność zorientowana na zdrowie). Uniwersytet Łódzki posiada najlepsze zasoby organizacyjno-materialne (kadra, obiekty) w regionie, do kształcenia w tym zakresie.

Kluczowe uwarunkowania strategii związane z otoczeniem gospodarczym wskazują na rosnące wymagania pracodawców na poszukiwanie praktycznych kompetencji na rynku pracy (nowy kierunek zwiększa potencjalne możliwości pracy absolwentów i odpowiada na zapotrzebowanie w sektorze wychowania do dbałości o zdrowie, aktywności fizycznej, wolnoczasowej aktywności i edukacji zdrowotnej).

W szczególności program realizuje określone w Misji i Strategii Uniwersytetu Łódzkiego priorytety:

- **Multidyscyplinarność**
Kultura fizyczna i zdrowie są jednym z podstawowych zainteresowań i potrzeb współczesnego człowieka. Kształcenie w tym obszarze wyjdzie naprzeciw potrzebom wielu młodych ludzi i uzupełni ofertę dydaktyczną uczelni. Kształcenie na kierunku pedagogika sportu będzie bardzo wszechstronnym wykształceniem. Program tworzą treści z różnych obszarów: nauki społeczne, nauki medyczne i nauki o zdrowiu
- **Atrakcyjność**
Kierunek pedagogika sportu stworzy atrakcyjne miejsce rozwoju i osiągania sukcesów studentom UŁ, w tym wielu uzdolnionym sportowcom. Kierunek studiów będzie tworzył sportowe środowisko akademickie poprzez udział w organizacji wydarzeń edukacyjnych, rekreacyjnych i sportowych. Sport akademicki zostanie wprowadzony na wyższy poziom. Działania te będą miały pozytywny wpływ na „konsekwentną budowę marki” naszego uniwersytetu.
- **Doskonałość dydaktyczna**
Nauczyciele akademicy realizujący zadania dydaktyczne posiadają stopnie naukowe w zakresie pedagogiki, kultury fizycznej i biologii, co tworzy zespół interdyscyplinarny w szeroko pojętym środowisku kultury fizycznej, sportu i zdrowia. Program przewiduje udział wybitnych przedstawicieli środowiska wychowania fizycznego i sportu w procesie kształcenia. Zapewni to wysoki poziom dydaktyczny kierunku.
- **Rozwój regionu łódzkiego**
W regionie łódzkim, aktualnie nie funkcjonuje żadna forma kształcenia kadr kultury fizycznej na poziomie akademickim (poza obecnie istniejącą na WNoW), co jest wyjątkiem na mapie dydaktycznej Polski. Kierunek będzie nie tylko „pierwszym wyborem” (jak zaleca Strategia UŁ), ale i jedynym dla kandydatów z regionu.
- **Współpraca zewnętrzna**
WNoW, Pracownia Wychowania Fizycznego i Zdrowotnego prowadzi szeroką współpracę z wieloma instytucjami i podmiotami (organy samorządowe, stowarzyszenia, kluby sportowe, biznes). Kształcenie na kierunku studiów pogłębi tę współpracę i wzmocni wizerunek uniwersytetu.

Absolwent studiów pierwszego stopnia kierunku PEDAGOGIKA SPORTU będzie miał możliwość kontynuacji nauki na studiach II stopnia na kierunku pedagogika w wybranej specjalności. Tym samym możliwość stworzenia własnej ścieżki kształcenia, która odpowiada jego zainteresowaniom naukowym i planom rozwoju zawodowego. Realizuje to wytyczną Strategii Uniwersytetu Łódzkiego, o zwiększeniu elastyczności programów kształcenia.

15. Wskazanie wyraźnych różnic w stosunku do innych programów o podobnie zdefiniowanych celach i efektach uczenia się prowadzonych w Uniwersytecie Łódzkim

Program nowo utworzonego kierunku pedagogika sportu jest innowacyjny w stosunku do innych realizowanych na Uniwersytecie Łódzkim, a zarazem jest kierunkiem unikatowym w skali Polski, obejmującym zarówno szkolnictwo wyższe publiczne, jak i niepubliczne. Treści programowe w module pedagogicznym są zbieżne z treściami nauczania na kierunku PEDAGOGIKA, natomiast w module sportowym mają charakter odrębny w stosunku do innych realizowanych na UŁ. Dlatego też program kształcenia na kierunku PEDAGOGIKA SPORTU, nawiązuje do efektów uczenia się z zakresu nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika realizowanym na WNoW. W odróżnieniu od kierunku pedagogika opartym na profilu ogólnoakademickim, absolwent kierunku praktycznego, studiów pierwszego stopnia na kierunku PEDAGOGIKA SPORTU zdobywa większe umiejętności praktycznego działania w przestrzeni pedagogicznej przy wykorzystaniu nowoczesnych metod stosowanych w sporcie (wychowanie przez sport).

16. Plany studiów zawierające informację o realizacji programu studiów:

Plany studiów zawierają informacje o realizacji programu kształcenia w toku studiów pierwszego stopnia, w tym o zajęciach w poszczególnych semestrach, ich wymiarze godzinowym, ich formach, sposobach zaliczenia i przypisanych im punktach ECTS. Plany studiów w układzie semestralnym obejmują siatkę zbiorczą, wykaz przedmiotów realizowanych w trzech podstawowych modułach (P-pedagogicznym, S-sportowym, W-wybieralnym) w ramach kierunku (*załącznik nr 2 i 2a*).

17. Bilans punktów ECTS ze wskaźnikami charakteryzującymi program studiów wraz z wydziałowym systemem ustalania wartości punktowej ECTS dla poszczególnych przedmiotów (*załącznik nr 3*):

a) liczbę semestrów – 6

łącną liczbę punktów ECTS, jaką student musi zdobyć, aby uzyskać określone kwalifikacje – 183 punkty na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych

b) łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach kontaktowych (wymagających bezpośredniego udziału wykładowców i studentów)

studia stacjonarne – 133

studia niestacjonarnych – 80

c) łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne,

studia stacjonarne – 95

studia niestacjonarne – 95

d) łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać realizując moduły kształcenia w zakresie zajęć ogólnouczelnianych,

studia stacjonarne i niestacjonarne - 2

18. Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się, w tym”

a) *opis poszczególnych przedmiotów lub modułów procesu kształcenia* jest zgodny z wymogami obowiązującymi w tym zakresie w Uniwersytecie Łódzkim, (sylabusy)

b) *tabelę określającą relacje między efektami kierunkowymi a efektami uczenia się zdefiniowanymi dla poszczególnych przedmiotów procesu kształcenia,*

Relacje między efektami kierunkowymi a efektami uczenia się zdefiniowanymi dla poszczególnych przedmiotów (modułów) określa tabela – matryca (załącznik nr 4). Analiza matrycy pozwala stwierdzić, że realizacja programu studiów pierwszego stopnia na kierunku PEDAGOGIKA SPORTU zapewnia osiągnięcie założonych efektów uczenia się.

c) *określenie wymiaru, zasad i formy odbywania praktyk zawodowych:*

W nawiązaniu do przepisów ustawy U S T A W Y z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (art.67 , pkt 5) w programie studiów na kierunku pedagogika sportu realizowanym na Wydziale Nauk o Wychowaniu zaplanowano praktyki zawodowe w wymiarze 6 miesięcy. W programie praktyk zawodowych zaplanowano następujące moduły o łącznym czasie trwania 24 tygodni (1 tydzień zgodnie z harmonogramem ECTS opracowanym przez Wydział NoW wynosi 28 godzin – 1 pkt ECTS);

Praktyka zawodowa (kierunkowa)– moduł pedagogiczny – 6 tygodni (168 godz.)

- pedagogiczna ciągła – 4 tygodnie (sem. 4 m-c wrzesień i sem. 5 m-c luty)

- pedagogiczna śródroczna – 2 tygodnie (sem. 4).

Realizacja praktyki pedagogicznej w myśl obowiązujących przepisów jest warunkiem uzyskania kompetencji pedagogicznych przez absolwenta kierunku; pedagogika sportu.

Praktyka zawodowa (kierunkowa) – moduł sportowy - 18 tygodni (504 godz.)

- obserwująca – 4 tygodnie (sem. 2 – m-c wrzesień)

- opiekuńcza (kolonie/ obóz sportowy) – 2 tygodnie (sem.4 – m-ce lipiec lub sierpień)

- praktyka sportowa – 12 tygodni (sem. 6)

Łączna liczba godzin przeznaczonych na praktyki zawodowe wynosi 672 godziny

Łączna liczba punktów ECTS obejmująca praktyki zawodowe wynosi 24 punkty

d) **wykaz i wymiar szkoleń obowiązkowych, w tym szkolenia bhp oraz szkolenia z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego.**

a) Szkolenie BHP – 4 godz.

b) Ochrona własności intelektualnej – 4 godz.;

Program kształcenia dla kierunku – PEDAGOGIKA SPORTU opracował zespół Pracowni WFiZ WNoW w składzie:

dr Arkadiusz Kaźmierczak – przewodniczący zespołu

dr Jolanta.E.Kowalska, dr Anna Maszorek –Szymala, dr Michał Siniarski-Czaplicki, dr Paweł Ławniczak

mgr Jerzy Bończak, mgr Anna Bartoszevska, dr Piotr Kędzia, dr Anna Makarczuk